

De 6 vakgebieden van BRUGEL

Voor de goede uitvoering van de controle- en adviesopdrachten die BRUGEL werden toegewezen, heeft de regulator besloten zijn activiteiten te organiseren rond zes belangrijke vakgebieden.

- ① Dienst Tarieven
- ② Dienst Socio-economische Zaken
- ③ Geschillendienst
- ④ Dienst Hernieuwbare Energie
- ⑤ Dienst Markt en Netten
- ⑥ Juridische dienst

Al deze teams van adviseurs en assistenten worden ondersteund door de interne pool Algemene diensten en overkoepeld door een coördinator die rapporteert aan de raad van bestuur. De nieuwe opdracht voor water wordt net als die voor elektriciteit en gas op transversale wijze geanalyseerd.

1 Tariefbevoegdheid

*Voor eerlijke,
rechtvaardige
distributietarieven!*

Jérémie Van Den Abeele,
verantwoordelijke tariefaspecten
bij BRUGEL

Overeenkomstig de Brusselse ordonnantie van 8 mei 2014 is BRUGEL sinds 1 juli 2014 bevoegd voor de distributietarieven voor elektriciteit en gas in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In 2017 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering BRUGEL nieuwe opdrachten toevertrouwd in het domein van de watersector, waaronder een opdracht voor de controle van de watertarifiering.

● ELEKTRICITEIT EN GAS

Voor de sector elektriciteit en gas heeft de regering een dubbele opdracht toevertrouwd aan de regulator. BRUGEL staat enerzijds in voor de bepaling van het reglementaire kader (in hoofdzaak via de tariefmethodologie), waardoor Brusselaars eerlijke distributietarieven kunnen genieten. Anderzijds staat BRUGEL in voor de controle van de netbeheerder voor wat de naleving van het gedefinieerde kader betreft, met inbegrip van de controle van de kosten die deze maakt om op efficiënte wijze de hem toevertrouwde opdrachten uit te voeren. Daarnaast kan de regulator andere specifieke analyses of studies uitvoeren in het kader van zijn bevoegdheden.

In overeenstemming met het geldende Europese kader geniet BRUGEL volledige functionele zelfstandigheid bij het uitoefenen van deze tariefbevoegdheid.

Tariefstudie 2017 – Controle van de correcte facturering

Om de Brusselaars toegang te bieden tot de eerlijkste distributietarieven, is BRUGEL in 2016 met een uitgebreide studie begonnen. Deze studie, voltooid in 2017, toonde aan dat de bedragen van de distributiekosten die op de energiefactuur van de (residentiële en professionele) klanten werden weergegeven, correct waren. Uit de studie bleek ook dat er geen aanzienlijke problemen waren met een impact op de facturering door de netbeheerder aan de leveranciers, en dat die laatste op correcte wijze deze bedragen overnamen op de uiteindelijke facturen voor de consumenten (in toepassing van het principe van de unieke factuur en de "tariefcascade").

Aangezien deze analyse van de tarieven nooit eerder had plaatsgevonden, moesten de teams van BRUGEL een relevante operationele methodologie vinden en een representatieve steekproef bepalen. Dankzij deze bijzonder ambitieuze onderneming, die intern werd uitgevoerd, kon een bijzondere expertise inzake de controle van de tarifiering worden ontwikkeld. BRUGEL heeft besloten dat de leveranciers de tarieven op bevredigende wijze doorrekenden. Deze uiteindelijke vaststelling kon enkel worden gedaan op basis van gegevens die voldeden aan bepaalde vooraf gedefinieerde criteria. Hieromtrent dienen we evenwel te vermelden dat de informatie die aanvankelijk door bepaalde leveranciers was geleverd van povere kwaliteit was.

De volgende tariefstudie zal worden uitgevoerd tijdens de regulatoire periode 2020-2024, om een optimale kwaliteit van de facturering te garanderen. Bovendien zal Atrias, het informatie-uitwisselingsplatform tussen de leveranciers en de distributienetbeheerders, tegen dan operationeel zijn.

Bekijk de
video online

Controle van de tariefrekeningen van SIBELGA

In 2014 implementeerde de Brusselse regulator een methodologie voor het vastleggen van de distributietarieven voor gas en elektriciteit voor de jaren 2015 tot 2019 (regulatoire periode van 5 jaar). In 2016 controleerde BRUGEL voor de eerste keer de rekeningen van de distributienetbeheerder SIBELGA (boekjaar 2015). Via deze controle werden aanzienlijke regulatoire saldi vastgesteld. Op basis van deze vaststelling stelde de regulator toen voor om de methodologie te herzien teneinde deze saldi structureel terug te dringen vanaf 2017.

Net als bij het vorige boekjaar bleek uit de controle en goedkeuring van de rekeningen in 2016 opnieuw dat er een aanzienlijk verschil bestond tussen de werkelijkheid en de geraamde budgetten, en dat er dus sprake was van een aanzienlijk regulatoir saldo. Deze situatie valt onder meer te verklaren door de overschatting van bepaalde kosten en een bijzondere economische context (zeer lage OLO-rente, vennootschapsbelasting ...). Na een aantal correcties werden de regulatoire saldi goedgekeurd door BRUGEL.

Voor 2016 bedroeg het gecumuleerde regulatoire saldo voor elektriciteit ongeveer 112 miljoen euro, waarvan 35 miljoen euro niet was toegekend aan specifieke projecten. Deze bedragen zullen waarschijnlijk worden aangewend voor het afvlakken van de tarieven tijdens de volgende tariefperiode en voor de financiering van bepaalde kosten voor specifieke projecten zoals Atrias (zie verder). Voor gas bedraagt het reguleringsfonds 79 miljoen euro, waarvan 35 miljoen nog niet is toegewezen. Een deel van de beschikbare middelen zal waarschijnlijk worden gebruikt voor de omschakeling arm gas/rijk gas.

Atrias-platform

In 2017 heeft een tweede controleluik een groot deel van de middelen bij BRUGEL ingepalmd. De analyse van het Atrias-project, het platform voor informatie-uitwisseling tussen de energieleveranciers en de netbeheerders, is een van de belangrijkste gebeurtenissen van dit boekjaar 2017. Dit federale project, waarvoor het Brusselse budget reeds een eerste maal door de netbeheerder werd geschat in 2014, zag zijn kosten in 2017 (boekjaar 2016) opnieuw sterk toenemen. Om dit fenomeen te beteugelen, heeft BRUGEL een nieuwe methodologische aanpak toegepast die de netbeheerder SIBELGA verplicht om zich budgettair te positioneren voor de jaren 2018 en 2019. Dit moet vermijden dat de budgettaire verhogingen en het gebrek aan anticipatie niet langer volledig met het aan de klanten opgelegde tarief worden gedekt. Deze analyse heeft de beperkingen van de huidige tariefmethode aangetoond en geleid tot een meer algemene denkoefening over het beheer van dergelijke projecten in de volgende tariefmethodologie.

Specifieke controles

In 2017 heeft een diepgaande analyse aan het licht gebracht dat bepaalde als gereguleerde activiteiten in de jaarrekening van SIBELGA geboekte kosten en inkomsten betrekking hebben op bijkomende activiteiten die mogelijk niet gereguleerd zijn (technische prestaties, erfgoedbeheer ...). BRUGEL heeft getracht op exhaustieve wijze al deze specifieke activiteiten te identificeren. De bedoeling van deze aanpak van de regulator is om in staat te zijn een positie in te nemen over de integratie van elk van deze bijkomende activiteiten in de scope van de gereguleerde activiteit.

Incentive-regulationmechanismen

Het incentive-regulationsysteem dat wordt toegepast in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is van het type Cost +. Alle kosten van de netbeheerder worden dus door de distributietarieven gedekt. Om de netbeheerder ertoe aan te zetten zijn productiviteit te verbeteren en operationele winst te genereren, heeft BRUGEL een methodologie voorgesteld die voorziet in de invoering van een incentive-regulationsysteem voor de beheersbare kosten. Het principe van deze formule: rekening houden met de vastgestelde verschillen tussen het voorziene budget en de tarifaire realiteit en de netbeheerder laten profiteren van een bepaald percentage van deze winst. Toen BRUGEL echter vaststelde dat deze incentive niet voldoende was, heeft het voorgesteld deze te verhogen en toe te wijzen na afloop van de regulatoire periode (van 2017 tot 2019) en niet langer jaarlijks, teneinde de technisch-economische werkelijkheid beter te weerspiegelen.

Nieuwe methodologie

In 2017 heeft BRUGEL samen met SIBELGA de overlegprocedure gedefinieerd, samen met de voornaamste thema's die moeten worden benaderd voor de uitwerking van een nieuwe methodologie elektriciteit - gas. Deze nieuwe methodologie zou operationeel moeten zijn voor de tweede tariefperiode 2020-2024.

TARIEFBEVOEGDHEID

BRUGEL heeft daarom aan SIBELGA gevraagd of het de komende boekjaren een specifieke rapportering kan voorleggen over deze activiteiten, en desgevallend een business case op basis waarvan de netbeheerder de uitvoering van bepaalde prestaties kan motiveren. Voor de bijkomende activiteiten die aan concurrentie kunnen worden onderworpen, zal SIBELGA moeten aantonen dat de toegepaste prijzen marktconform zijn.

In het kader van bepaalde nieuwsfeiten werd er ook bijzondere aandacht besteed aan de evolutie van de globale loonmassa van de netbeheerder, met inbegrip van de leidinggevende functies.

Prijssimulator

Wat de prijsvergelijker betreft, heeft de federale regulator CREG in 2017 voorgesteld om een nieuw charter in te voeren om de meest efficiënte vergelijkers een label toe te kennen. Tijdens de publieke raadpleging met alle spelers heeft BRUGEL gepleit voor de invoering van een nationale prijsvergelijker voor alle gewesten. In een logica van algemeen belang en kostenbeheersing meent de Brusselse regulator immers dat de ontwikkeling van drie verschillende prijsvergelijkers, een voor elk gewest, tot nutteloze hoge kosten leidt. Met een nationale prijsvergelijker die op een gemeenschappelijk platform wordt ontwikkeld, zouden updates veel eenvoudiger zijn en beschikt elke operator over een specifieke rapportering. Indien de federale regulator niet te vinden zou zijn voor dit voorstel voor een gemeenschappelijk platform, heeft BRUGEL zich ertoe verbonden om, met de middelen waarover het beschikt, zijn eigen simulator (BruSim) aan te passen om te voldoen aan het charter.

Werkgroep – Tariefproblematiek

Om de overdracht van de tariefbevoegdheid van het federale niveau naar de gewestelijke instanties te vereenvoudigen, werd in 2014 een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de vier Belgische regulatoren (CREG, VREG, BRUGEL en CWaPE). In 2017 is die werkgroep (WG – FORBEG), die nadenkt over de tariefproblematiek, eenmaal bijeengekomen om onderwerpen zoals de federale bijdrage en de tariefmethodologieën te bespreken; die laatste evolueren al naargelang van het Gewest. Bij deze gelegenheid heeft de CWaPE (de Waalse regulator) zijn nieuwe tariefmethodologie voor de periode 2019-2023 voorgesteld, terwijl de VREG (de Vlaamse regulator) zijn nieuwe tariefstructuren in Vlaanderen heeft uiteengezet. In de marge van deze FORBEG hebben de regulatoren ook gesprekken gevoerd over bepaalde tarifaire thema's.

Nieuwe methodologie elektriciteit - gas

In 2017 heeft BRUGEL akkoord gesloten met SIBELGA over de definitie van de overlegprocedure en de voornaamste thema's die moeten worden benaderd voor de uitwerking van een nieuwe methodologie elektriciteit - gas. Deze nieuwe methodologie zou operationeel moeten zijn voor de tweede tariefperiode 2020-2024. Een van de doelstellingen van deze nieuwe methodologie betreft de invoering van een incentive-regulationsysteem op basis van relevante prestatie-indicatoren, gekoppeld aan de investeringen en de kwaliteit van het netwerk en van de dienstverlening van de netbeheerder. Het tweede aandachtspunt van deze methodologie betreft de verschillende aspecten in verband met de tariefstructuur waarmee rekening moet worden gehouden.

Met het oog op de slimme meters die zullen worden ingevoerd tijdens de periode 2020-2024, heeft BRUGEL zich ertoe verbonden na te denken over de mogelijkheid om de huidige tariefstructuur te wijzigen teneinde een structuur voor te stellen die aangepast is aan de werkelijkheid van vandaag en de uitdagingen van morgen (energietransitie). De invoering van een capaciteitscomponent lijkt daarin een cruciaal element. Net zoals in de vorige tariefstudies zal BRUGEL erop toezien dat deze denkoefeningen rekening houden met sociaaleconomische factoren en milieuproblemen.

Het dient opgemerkt dat de flexibiliteit en de invoering van slimme meters ook in de andere gewesten voor stevige debatten hebben gezorgd.

● WATER

Controle van de waterprijs

In 2017 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering drie bijkomende opdrachten in het domein van de watersector toegekend aan BRUGEL: de controle van de waterprijs, de goedkeuring van de algemene voorwaarden en de oprichting van een bemiddelingsdienst.

Om deze nieuwe opdracht van tariefcontrole uit te voeren en rekening te houden met de geldende wetteksten, zal BRUGEL in twee fasen te werk gaan. Een eerste fase van 2018 tot 2020 zal gebaseerd zijn op het besluit "reële kostprijs" dat reeds van kracht is voor de regeling van de tarifaire aspecten van de watersector.

Deze overgangperiode zal BRUGEL in staat stellen om zijn (technische en financiële) sectorale kennis te ontwikkelen en de voornaamste toekomstige belangen en uitdagingen te identificeren. Deze periode zal het mogelijk maken om in overleg met alle spelers bepaalde vaststellingen en essentiële aanbevelingen te doen voor de eerste regulatoire periode.

Vanaf 1 januari 2021 zal de tarifiering van de volledige waterketen (productie, distributie, zuivering) gebaseerd zijn op een nieuwe methodologie die werd voorgesteld door de regulator. Vanaf 2019 zullen de teams van BRUGEL gesprekken voeren met alle spelers in de sector om de eerste stappen van deze nieuwe methodologie uit te tekenen. De regulator is van oordeel dat een periode van 24 maanden nodig is om een methodologie te voltooien en operationeel te maken. Na een eerste retrospectieve financiële studie in 2017, zal de regulator in de loop van 2018 een aanbesteding uitschrijven voor het opstellen van deze methodologie.

Aangezien de controle van de tarifiering en de financiële analyse van de sector niet kunnen gebeuren zonder grondige technische audit, heeft BRUGEL zijn teams versterkt door specialisten in dit domein aan te werven. Doel is daarbij veelbelovende strategieën te definiëren. Merk op dat het investeringsplan het prerogatief blijft van Leefmilieu Brussel.

Controle van de waterprijs

In 2017 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering een nieuwe opdracht toevertrouwd aan BRUGEL: de controle van de waterprijs. BRUGEL heeft dus besloten zijn team te versterken door specialisten in dit domein aan te werven.

② Socio-economische Zaken

*Prioriteit voor de
bescherming van de
huishoudelijke afnemers!*

Carine Stassen,
verantwoordelijke van de dienst
Socio-economische Zaken bij BRUGEL

Bekijk de
video online

Terwijl de federale staat maatregelen zoals het specifiek sociaal tarief en het Energiefonds heeft ingevoerd om gezinnen beter te beschermen, zijn de elektriciteits- en gasordonnanties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bedoeld om de bescherming van de Brusselse huishoudelijke afnemers te garanderen. In deze context waakt de dienst Sociale Zaken van BRUGEL over de goede werking van de verschillende gewestelijke maatregelen en wijst ze de regering op mogelijkheden om de toegang tot energie voor alle Brusselaars te vrijwaren.

Bescherming van de huishoudelijke afnemers

In 2017 was de bescherming van de Brusselse consument nog altijd opgebouwd rond vier pijlers: de verplichting voor leveranciers om een aanbod te doen, contracten met een duur van drie jaar, de toekenning van het gewestelijk statuut van beschermde afnemer op vrijwillige basis en de onmogelijkheid om een contract te ontbinden zonder een beslissing van de vrederechter. In de loop van het jaar heeft BRUGEL actief meegewerkt aan de tenuitvoerlegging van de nieuwe elektriciteits- en gasordonnanties, die de komende maanden operationeel zouden moeten worden.

Relevante analyses en adviezen

Om vaststellingen te doen en relevante verbeteringen voor te stellen, heeft de dienst Sociale Zaken van BRUGEL een constructieve dialoog gevoerd met alle spelers in de sector: leveranciers, DNB, OCMW's, sociale werkers, vrederechter enz. Deze verschillende interacties, die cruciaal zijn om problemen te beheren en op crisissen te anticiperen,

hebben de regulator ook in staat gesteld om op verzoek van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering of op eigen initiatief studies uit te voeren en adviezen te verstrekken.

Energiearmoede houdt aan

De in 2017 vastgestelde trends zijn relatief stabiel gebleven ten opzichte van 2016 en bevestigen de aanhoudende energiearmoede in het BHG. De cijfers wijzen uit dat 43% van de Brusselse gezinnen (236.500 gezinnen) een herinnering heeft ontvangen en dat 18% een ingebrekestelling heeft gekregen. Een gedetailleerde analyse van deze gegevens bevestigt dat de kleine schulden en die van de inactieve klanten* toenemen.

Beschermde klanten en vermogensbegrenzers

In 2017 is het aantal beschermde klanten relatief stabiel gebleven, met 2.200 gezinnen. Net zoals de vorige jaren is dit een zeer laag cijfer (0,3% van de gezinnen), als men weet dat zo'n 70.000 gezinnen in energiearmoede leven in het BHG. Hetzelfde jaar is het aantal vermogensbegrenzers echter gestegen naar meer dan 27.800.

Dit enorme verschil tussen het aantal beschermde klanten en de gezinnen met een vermogensbegrenzer toont aan dat de Brusselaars die in energiearmoede leven geen gebruik maken van de gewestelijke beschermingsmiddelen die hun ter beschikking worden gesteld. Net zoals vorig jaar heeft BRUGEL meerdere obstakels vastgesteld die deze geringe populariteit verklaren. Onder meer het feit dat de bescherming niet automatisch wordt toegekend, waardoor de klant heel

* Klanten die van leverancier veranderd zijn zonder hun schulden aan te zuiveren.

wat administratieve stappen moet nemen. Bovendien is de verplichte plaatsing van een vermogensbegrenzer bij beschermde gezinnen, met toepassing van het maximumtarief indien ze hun betalingsplan met de commerciële leverancier niet naleven, een factor die de maatregel weinig populair maakt. De voordelen van het statuut van beschermde klant zijn dus niet duidelijk zichtbaar. Om deze trend om te buigen, heeft BRUGEL voorgesteld om de vermogensbegrenzer af te schaffen voor alle Brusselse gezinnen en een interessanter gewestelijk sociaal tarief in te voeren, dat een stuk lager ligt dan het commerciële tarief.

Afsluitingen en niet-verlengde contracten

In dit domein hebben we ook vastgesteld dat het aantal afsluitingen lichtjes gedaald is in 2017. Dit betekent evenwel niet dat het aantal aanvragen tot afsluitingen verminderd is. De marktindicatoren wijzen immers uit dat heel wat leveranciers ervoor kiezen om de contracten van “slechte betalende” gewoon niet te verlengen, in plaats van procedures te starten bij het vrederechter. De regulator telde tijdens de eerste negen maanden van 2017 meer dan 3.200 gevallen van contracten die niet verlengd werden.

Studie “vrederechter”

In deze context heeft BRUGEL op eigen initiatief een studie “vrederechter” uitgevoerd om in detail de gevolgen te analyseren van de procedure waardoor effectieve afsluitingen in het Brussels Gewest niet kunnen gebeuren zonder interventie van de vrederechter. In deze studie heeft BRUGEL vastgesteld dat het Brusselse beschermingsstelsel de vrije concurrentie belemmert op de energiemarkt, waar begin 2018 nog maar zes

leveranciers een aanbod doen (tegenover 21 in Vlaanderen en 14 in Wallonië). De cijfers tonen overigens aan dat langdurige wanbetalers zelden solvabel zijn (80% van de schulden wordt uiteindelijk geboekt als “oninbare vorderingen”).

Herziening van het beschermingsstelsel

In 2017 heeft BRUGEL een reeds indicatoren ingevoerd om de situatie te objectiveren. Op basis van de verzamelde gegevens heeft het eind 2017 een advies overhandigd aan de regering waarin het stelde dat voor een efficiënte bescherming van de consument een herziening van het systeem nodig was. BRUGEL stelde onder meer voor om de procedure voor beschermde klanten te automatiseren, door klanten in energiearmoede die wanbetaler zijn automatisch onder dit soort bescherming te plaatsen. In zijn advies pleitte BRUGEL ook voor een wijziging van de procedure “vrederechter”. Aangezien de procedurekosten nog altijd hoog oplopen (600 euro) en 80% van de gedagvaarde gebruikers niet voor de rechtbank verschijnt, stelt de regulator voor dat dit middel enkel nog beschikbaar zou zijn voor de personen die dat wensen. De andere wanbetalers die geen bescherming genieten en die geen beroep doen op de vrederechter, kunnen gestraft worden met een afsluiting met eenvoudig deurwaardersexploot.

Labels voor leveranciers

Tijdens het afgelopen boekjaar heeft de dienst Socio-economische Zaken een advies uitgegeven over labels voor leveranciers. Dit keurmerksysteem zou het mogelijk maken om de naleving van de wetgeving door de leveranciers te controleren in het kader van de procedures voor de ontbinding

Studie “vrederechter”

BRUGEL heeft op eigen initiatief een studie “vrederechter” uitgevoerd om in detail de gevolgen te analyseren van de procedure waardoor effectieve afsluitingen in het Brussels Gewest niet kunnen gebeuren zonder interventie van de vrederechter.

Nieuwe elektriciteits- en gasordonnanties

BRUGEL heeft actief meegewerkt aan de tenuitvoerlegging van de nieuwe elektriciteits- en gasordonnanties, die de komende maanden operationeel zouden moeten worden.

van een contract. Gelabelde leveranciers zouden een contract kunnen beëindigen door middel van een gewone deurwaardersexploot in de eerder vermelde gevallen. Door deze procedure zouden de gerechtskosten kunnen worden beperkt en hoog oplopende schulden kunnen worden vermeden. Deze studie, die door de minister aan het parlement werd overhandigd, trok heel wat belangstelling. De Energiecommissie van het parlement is vijfmaal bijeengekomen begin 2018 om de vertegenwoordigers van de betrokken partijen te horen: regulator, vredegerecht, OCMW's enz. BRUGEL heeft deze studie ook voorgesteld aan leden van het verenigingsleven en aan de marktspelers.

Profiel van doelklanten

Om de energiebescherming in het BHG te optimaliseren, heeft BRUGEL voorgesteld om – op basis van de databank “federaal sociaal tarief”^{**} – een typeprofiel op te stellen van de klanten die mogelijk behoefte hebben aan een sociale follow-up en regelmatige steun. Volgens de regulator zouden kwetsbare personen zo bescherming kunnen krijgen zonder schulden op te stapelen. Dit systeem zou het mogelijk maken om oplopende schulden en afsluitingen te vermijden, en zou het OCMW in staat stellen om voor een proactieve follow-up te zorgen.

Openbardienstverplichtingen

Tijdens dit boekjaar heeft BRUGEL gezorgd voor de follow-up en controle van de openbardienstverplichtingen (ODV's) die de wetgever oplegt aan de operatoren op de markt (leveranciers en netbeheerders). Zoals elk jaar heeft de dienst een rapport van de “marktgegevens” opgesteld met betrekking tot de situatie van de huishoudelijke afnemers in het BHG. Via een contextuele en systemische analyse stellen deze gegevens de dienst in staat een reeks vaststellingen te doen en de sociaaleconomische ontwikkelingen in beeld te brengen. BRUGEL heeft ook het programma voor de uitvoering van de ODV's door SIBELGA geanalyseerd voorafgaand aan de goedkeuring door de regering. Het heeft een advies gegeven over het uitvoeringsrapport van de DNB voor/ter overhandiging aan het parlement. Dat was positief.

* In het BHG geniet meer dan 12% van de bevolking het federaal sociaal tarief, ofwel bijna 60.000 gezinnen.

3 Klachtenbehandeling

Ten dienste van de consument!

Karine Sargsyan,
verantwoordelijke van de Geschillendienst van
BRUGEL.

Na de liberalisering van de energiemarkt en op initiatief van het Europese recht heeft de wetgever de Geschillendienst van BRUGEL opgericht, een orgaan voor de buitengerechtelijke oplossing van geschillen. Deze dienst, die gemakkelijk toegankelijk en gratis is, verbindt zich ertoe snel tussenbeide te komen zodat Brusselaars over een efficiënte follow-up van hun klachten beschikken. Deze dienst vult ook de opdracht van de (federale) Ombudsdienst voor Energie aan, die aanbevelingen doet.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft ervoor gekozen om te beschikken over een Geschillendienst waarvan de

beslissingen bindend zijn. Wanneer een overtreding van de bepalingen van de elektriciteits- en gasordonnanties en hun uitvoeringsbesluiten ten nadele van een consument wordt vastgesteld bij een energieleverancier of een distributienetbeheerder, moet de leverancier of DNB in kwestie de beslissingen van de Geschillendienst van BRUGEL naleven.

Wijziging van de procedure

De dienst behandelt enkel klachten die onder de gewestelijke bevoegdheid vallen met betrekking tot de wettelijke bepalingen van de geldende ordonnanties en hun uitvoeringsbesluiten, met uitzondering van de burgerrechten. Uit de analyse van meerdere klachten blijkt echter dat de klant geen technische argumenten kan opwerpen maar vooral argumenten die te maken hebben met het burgerlijk recht. Dit leidt tot praktische obstakels voor de behandeling van de klachten door de dienst. Na meerdere aanbevelingen van de Geschillendienst en van BRUGEL voorziet het ontwerp van ordonnantieontwerp dat momenteel gereviseerd wordt in de mogelijkheid voor de dienst om klachten te behandelen op basis van het burgerlijk recht, en tegelijk beroep aan te tekenen bij de rechtbank van eerste aanleg en niet langer bij de Raad van State.

In 2017 werd het huishoudelijk reglement van de Geschillendienst goedgekeurd, waardoor de beroepsprocedure sneller en efficiënter is geworden voor de zogenaamde klassieke klachten. De procedure, waarvoor de basis werd voorgesteld in 2017, zal operationeel zijn vanaf 2018.

Soorten klachten

In 2017 ontving de dienst klachten die te maken hadden met geschillen met SIBELGA en de leveranciers. De klachten

hadden betrekking op problemen zoals de ongeoorloofde plaatsing van vermogensbegrenzers, de ongerechtvaardigde toepassing van de MOZA-procedure (Move Out Zonder Afspraak) en onjuiste meetgegevens. In totaal ontving de Geschillendienst 89 klachten, dat zijn er 10 meer dan in 2016. Deze lichte stijging valt te verklaren door het feit dat de producenten van groene stroom verplicht waren een bidirectionele meter te hebben om groenestroomcertificaten (GSC's) te blijven ontvangen. Na meerdere beslissingen over de intrekking van GSC's hebben bepaalde prosumers gevraagd om hun situatie te laten herbekijken.

Beroep tegen beslissingen van de dienst

Tegen de beslissingen van de dienst kan beroep worden aangetekend bij de Raad van State. Een van de leveranciers heeft op 24 april 2017 een verzoek tot nietigverklaring ingediend bij de Raad van State tegen de beslissing van de Geschillendienst van BRUGEL van 21 februari 2017 met referentie R16-0049. Na de memoriewisseling door de partijen wordt de procedure momenteel behandeld bij de Raad van State.

Verdeling van de klachten volgens het soort procedure in 2017

Geschillendienst van BRUGEL	51
Verzoek om inlichtingen	1
Rechtstreeks door BRUGEL behandelde klacht	7
Federale Ombudsman – ter informatie	24
Federale Ombudsman – verzoek om advies	6
Algemeen totaal	89

4 Promotie van hernieuwbare energie

Een optimaal beheer van de groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong!

Régis Lambert,
verantwoordelijke Hernieuwbare Energie bij BRUGEL.

Bekijk de video online

De dienst Hernieuwbare Energie van BRUGEL heeft als opdracht het beheer van de markten voor groenestroomcertificaten (GSC's) en garanties van oorsprong (GO's). Om dat te doen, zorgt de regulator voor de driemaandelijkse toekenning van deze certificaten en garanties van oorsprong. Hij staat ook in voor het beheer van de transacties, advies aan initiatiefnemers van projecten, certificering van installaties en controle en follow-up van reeds in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aanwezige installaties: fotovoltaïsche panelen, warmtekrachtkoppelingssystemen en verbrandingsovens voor huishoudelijk afval.

Groenestroomcertificaten (GSC's) en garanties van oorsprong (GO's)

Het groenestroomcertificaat (GSC), bedacht om de productie van hernieuwbare elektriciteit te bevorderen, is een incentive voor producenten van hernieuwbare energie. BRUGEL is door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met het beheer van dit systeem en kent de GSC's toe aan producenten met een gecertificeerde installatie. De leveranciers van hun kant moeten deze GSC's aankopen op basis van een bepaald quotum en ze jaarlijks indienen bij BRUGEL. De leveranciers verhalen vervolgens de kosten van deze wettelijke verplichting om hun quotum in te leveren op het geheel van hun eindafnemers. Deze dynamiek van vraag en aanbod leidt tot de marktprijs van de GSC's.

De garanties van oorsprong (GO), die op Europees niveau werden ingevoerd, zijn een traceerbaarheidstool die bedoeld is om de eindafnemer nuttige informatie te verschaffen over de oorsprong van de elektriciteit die hij verbruikt. Op deze manier

moet ook het verbruik van groene stroom bevorderd worden. Aangezien in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest enkel de Brusselse verbrandingsoven over overdraagbare garanties van oorsprong beschikt, kopen de leveranciers overal in België en in Europa GO's om het aandeel groene stroom dat ze aan hun klanten aanbieden te staven.

Productie van groene stroom in Brussel in 2017

Het aandeel geproduceerde groene stroom in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bedroeg in 2017 5,5% van het totale verbruik. Dit cijfer omvat ook het aandeel energie dat door warmtekrachtkoppelingssystemen op gas werd geproduceerd. Zuiver hernieuwbare elektriciteit, dat wil zeggen uitsluitend geproduceerd op basis van fotovoltaïsche eenheden, de verbrandingsoven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (voor het organische gedeelte van het afval) en warmtekrachtkoppelingssystemen op biogas of koolzaadolie, is goed voor 3,3% van het totale elektriciteitsverbruik.

Toegekende groenestroomcertificaten

Aangezien BRUGEL afhangt van de informatie die het ontvangt van de leveranciers, omvatten de statistieken over de toekenning van GSC's productiegegevens die meerdere jaren kunnen betreffen. Zo kunnen bepaalde GSC's worden toegekend voor productie die in voorgaande jaren is gerealiseerd. In 2017 heeft BRUGEL zo'n 417.204 groenestroomcertificaten toegekend voor de geproduceerde groene stroom. Tijdens dezelfde periode heeft de dienst bovendien transacties met 491.662 GSC's gerealiseerd voor een totaalbedrag van 44,4 miljoen euro.

Quotum- inlevering

In de periode 2017-2018 overschreden de prijzen de psychologische kaap van 100 euro en bereikten ze een recordniveau van 118,5 euro. In deze context hadden sommige leveranciers moeite om voldoende GSC's te vinden voor hun quotuminlevering. De structureel gezonde markt lijkt dus gekenmerkt door een gebrek aan liquide middelen die nodig zijn voor een permanente circulatie.

Dit laatste cijfer bewijst de activiteit van de markt tijdens de quotuminlevering periode 2017.

Prijsstijging

De periode 2016-2017 werd reeds gekenmerkt door een sterke stijging van de prijs van de GSC's, wat voor een zekere spanning zorgde op de markten. In die tijd stonden de recordprijzen in schril contrast met die van de andere gewesten, waar de prijzen de neiging hadden te dalen. Deze trend werd voortgezet in de periode 2017-2018: de prijzen overschreden de psychologische kaap van 100 euro en bereikten een recordniveau van 118,5 euro. In deze context hadden sommige leveranciers moeite om voldoende GSC's te vinden voor hun quotuminlevering. Deze structureel gezonde markt lijkt dus gekenmerkt door een gebrek aan liquide middelen die nodig zijn voor een permanente circulatie. Een hoger aantal GSC's op de markt, samen met een administratieve vereenvoudiging van hun verkoop, zou voor meer fluiditeit kunnen zorgen.

Quotuminlevering

In 2017 bedroeg het quotum voor groenestroomcertificaten 7,8% van alle in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geproduceerde energie, d.w.z. 400.773 GSC's die vóór 31 maart 2018 door de energieleveranciers moesten worden ingeleverd. Voor de eindverbruiker komt de bijdrage aan het systeem ongeveer overeen met het quotum, dat wil zeggen 7,8% vermenigvuldigd met het aantal verbruikte MWh. Voor een klant die 2 MWh verbruikt (gemiddelde klant), bedraagt de kostprijs dus 15,6 euro per jaar.

Een sector in volle bloei

Meerdere parameters wijzen erop dat de productie van zonne-energie met fotovoltaïsche installaties in Brussel de wind in de zeilen heeft. Aangezien de prijs van deze uitrustingen en installaties blijft zakken, is deze energievorm steeds concurrentiëler in vergelijking met andere energieproductiebronnen.

PROMOTIE VAN HERNIEUWBARE ENERGIE

Greencheck

Leveranciers moeten het groene deel van de stroom die ze aan hun klanten leveren dekken met garanties van oorsprong (GO), een traceerbaarheidshulpmiddel voor elektriciteit. Om de consumenten in staat te stellen na te gaan wat het reële aandeel ontvangen groene stroom is, stelt BRUGEL hun het hulpmiddel Greencheck ter beschikking, een onlinetool die op het internet beschikbaar is. Dit initiatief past perfect in het tweede gedeelte van de opdracht van BRUGEL: de Brusselse consumenten informeren over de verbruikte groene stroom.

Hoog eigen verbruik

Tijdens een eerste studie over de gegevens van 2014 had de dienst Hernieuwbare Energie vastgesteld dat het percentage eigen verbruik in het Brussels Gewest meer dan 50% bedroeg, terwijl hier meestal wordt uitgegaan van een percentage van 30 tot 35%. Een tweede studie op basis van de gegevens van 2015 lijkt deze trend te bevestigen. De doorgaans kleinere afmetingen van de installaties in het BHG, gecombineerd met een eerder lage gemiddelde productiviteit en een vrij hoog totaal verbruik, leiden tot dit hoge percentage eigen verbruik.

Een sector in volle bloei

Meerdere parameters wijzen erop dat de productie van zonne-energie met fotovoltaïsche installaties in Brussel de wind in de zeilen heeft. Aangezien de prijs van deze uitrustingen en installaties blijft zakken, is deze energievorm steeds concurrentiëler in vergelijking met andere energieproductiebronnen. De sector biedt zoveel potentieel dat meer en meer economische spelers en investeerders zich ervoor interesseren. Zowel in de publieke als in de privésector wordt de markt ook gekenmerkt door de opkomst

van een belangrijk segment van externe investeerders. Bovendien investeert de Brusselse Hoofdstedelijke Regering fors in fotovoltaïsche systemen, het enige duurzame energiealternatief om de doelstellingen voor 2020 te bereiken.

Nieuwe perspectieven

In 2017 heeft BRUGEL zijn opdracht voor de meting van de groene stroom in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voortgezet. De dienst heeft evenwel een groot project gelanceerd voor een verbeterd systeem voor het beheer van de installaties. In de nabije toekomst zal de distributienetbeheerder SIBELGA de productiegegevens voor deze groene stroom verzamelen en valideren. Op basis van de gegevens van SIBELGA zal BRUGEL groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong blijven uitgeven. De certificering van installaties waarvoor GSC's worden toegekend, zal ook niet meer onder de bevoegdheid van BRUGEL vallen. Deze taak wordt in de toekomst toevertrouwd aan onafhankelijke certificeringsorganen. Dankzij deze structurele verandering zal de dienst Hernieuwbare Energie van BRUGEL niet langer belast zijn met deze operationele taken, die niet tot de typische core business van een regulator behoren.

Een vertrek en een indiensttreding

Midden 2016 verliet een lid van de dienst het team (dat uit drie voltijdsequivalenten bestond), en in de lente van 2017 trad een nieuw teamlid in dienst. Deze overgang en de tijdelijke vermindering van het aantal personeelsleden tussen midden 2016 en begin 2017 hebben tot een aantal organisatorische complicaties geleid. Dankzij deze verandering kon de operationele efficiëntie van het team echter gereorganiseerd en geoptimaliseerd worden.

5 Markt en Netten

*Het beheer van de netten
omkaderen en toezien op de
markt!*

Farid Fodil-Pacha,
verantwoordelijke voor de technische dienst
Markt en Netten bij BRUGEL

Bekijk de
video online

In 2017 draaiden de opdrachten van de dienst Markt en Netten van BRUGEL rond drie krachtlijnen: de technische omkadering van de elektriciteits- en gasnetten, het toezicht op de markt voor de levering van elektriciteit en gas en de implementatie van de flexibiliteitsmarkt. Daarnaast moest het departement ervoor zorgen dat het over de nodige technische competenties beschikt teneinde zich voor te bereiden op de nieuwe bevoegdheid van BRUGEL voor de controle van de prijzen in de watersector. Daarom heeft het zijn team versterkt met de aanwerving van een expert in deze sector, om de voorbereidende analyses te starten voor de uitvoering van deze activiteit.

1. Follow-up van het technisch beheer van de netten

Met betrekking tot de follow-up van het technisch beheer van het elektriciteits- en gasnet, bestaat de opdracht van BRUGEL erin de implementatie van niet-discriminerende, betrouwbare en performante netten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verzekeren. In die context voert de dienst elk jaar analyses uit van de investeringsplannen van de DNB (distributienetbeheerder) en de TNB (transmissienetbeheerder) om na te gaan of ze aan de behoeften van de netgebruikers voldoen in termen van capaciteit en kwaliteit van de levering van elektriciteit en gas. Het departement onderzoekt ook bepaalde openbaredienststopdrachten van de DNB (openbare verlichting en gasveiligheid) evenals voorstellen tot wijziging van de voorschriften van de sector of de Brusselse of Europese technische reglementen.

Nieuwe “elektronische” meters

Om te voldoen aan de Europese verplichting om elektronische meters te installeren in alle nieuwe gebouwen en gebouwen met ingrijpende renovaties, heeft SIBELGA in zijn investeringsplan de installatie van zogenaamde “elektronische” meters opgenomen vanaf 2018, a rato van zo'n 4.850 meters per jaar. Deze meters zullen over een lokale poort beschikken die de klant toegang geeft tot gedetailleerde verbruiksgegevens (die evenwel niet door de DNB gevalideerd zijn). Deze gegevens kunnen worden doorgegeven aan energieadviesbedrijven om het verbruik te optimaliseren. De slimme functies van de elektronische meters (opening/sluiting, meteropname op afstand ...) zullen echter niet geactiveerd worden.

Slimme meters

Bovendien is SIBELGA van plan om via een proefproject op ware grootte slimme elektriciteitsmeters te installeren, die gebruik zullen maken van alle functies van dit type uitrusting. De netbeheerder plant de implementatie van 5.000 slimme meters vanaf 2018 om de in de MIG6* voorziene functies te testen en het implementatieproces te valideren. De installatie van deze meters, met in 2019 reeds 10.000 stuks, zal daarna worden versneld, zodat het Brusselse distributienet tegen 2035 volledig met slimme meters is uitgerust.

In zijn advies over het investeringsplan van SIBELGA was BRUGEL van oordeel dat deze strategie diepgaander moest

* MIG6: Message Implementation Guide, d.w.z. het communicatieprotocol tussen DNB's en leveranciers

Elektronische meters

SIBELGA plant de installatie van 4.850 elektronische meters per jaar. Deze meters zullen over een lokale poort beschikken die de klant toegang geeft tot gedetailleerde verbruiksgegevens. De slimme functies van de elektronische meters zullen echter niet geactiveerd worden.

Slimme meters

SIBELGA is van plan 5.000 slimme elektriciteitsmeters te installeren, die gebruik zullen maken van alle functies van dit type uitrusting. Hiermee wil SIBELGA beter voorbereid zijn en in een tweede fase de functies van de nieuwe MIG testen.

houden met onder meer een reeks sociaaleconomische aspecten. Teneinde over een volledige, geïntegreerde visie op deze problematiek te beschikken, zal het departement een haalbaarheidsstudie uitvoeren om het installatieproject vanuit verschillende invalshoeken te analyseren en het waar nodig aan te passen om het belang van de consument te waarborgen.

Conversie van het gasnet

Wat het gasnet betreft, was het meest opvallende feit de wijzigingen die zullen worden doorgevoerd in de distributie en levering van aardgas in het Brussels Gewest. Vanaf 2024 gaat Nederland immers geleidelijk aan zijn uitvoer van laagcalorisch gas met 15% per jaar verminderen, tot aan de volledige stopzetting in 2030. Aangezien het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet langer met dit type gas zal kunnen worden bevoorrad, zal de conversie gevolgen hebben voor zowel de infrastructuur van het distributienet als voor de binneninstallaties van de gebruikers van het Brusselse distributienet (huishoudelijke en professionele afnemers). Volgens dit indicatieve plan zal de conversie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2020 beginnen en eind 2023 worden afgerond. Het zal betrekking hebben op alle verbruikers van aardgas, goed voor ruim 500.000 aansluitingspunten op het distributienet.

Zoals elk jaar sensibiliseert BRUGEL de overheid over het belang van een geïntegreerde aanpak voor het beheer van deze problematiek. In zijn rol van adviseur aan de regering en om bij te dragen aan de zoektocht naar geschikte antwoordelementen, heeft BRUGEL aan het einde van het eerste semester zijn advies gegeven en zijn er bijkomende

Conversie van het gasnet

BRUGEL heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering geadviseerd rekening te houden met de technische, sociale, gezondheids-, economische en milieuaspecten van dit thema. In een advies van april 2018 werden concrete aanbevelingen geformuleerd. Er is ook gewezen op het voorzorgsbeginsel, dat bepaalt dat het Gewest zich ervan moet vergewissen dat de conversie veilig verloopt voor de Brusselse consumenten.

studies gestart om een geconsolideerd advies te geven, dat met name rekening houdt met de sociaaleconomische aspecten die het Brussels Gewest kenmerken. Naast de studies heeft BRUGEL voor zijn advies ook de verschillende marktspelers geraadpleegd om tot een resultaat te komen dat rekening houdt met de diversiteit en rijkdom van de uitgedrukte meningen. Het geconsolideerde advies werd aan het eind van het eerste kwartaal van 2018 gepubliceerd.

Alternatieve mobiliteit

In 2017 kwamen de problemen rond mobiliteit en de gebrekkige luchtkwaliteit in Brussel regelmatig in het nieuws. BRUGEL, dat zich bewust is van het belang van deze thema's, is proactief geweest in het adviseren van de regering, via de publicatie van studies en adviezen over de ontwikkeling van zogenaamde "alternatieve" mobiliteitsoplossingen en hun impact op de gas- en elektriciteitsnetten en meer in het algemeen op de energiemarkt. Daarom heeft BRUGEL in 2017 het initiatief genomen voor een studie over de installatie van bevoorradingsstations voor voertuigen op CNG (samengeperst aardgas). Deze studie heeft onder meer aangetoond dat met uitzondering van bepaalde specifieke zones, het huidige gasdistributienet voldoet voor de aansluiting van deze stations teneinde een uitgebreide dekking van het territorium van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verzekeren en de ontwikkeling van dit systeem mogelijk te maken.

BRUGEL heeft in 2016 en 2017 ook meerdere aanbevelingen geformuleerd inzake elektrische mobiliteit, met de vraag aan de overheid om SIBELGA te betrekken bij de bepaling van de locatie van de publieke laadpalen, met het oog op de optimalisatie van de investeringen in het net. Deze

aanbevelingen werden onder meer gevolgd in de technische specificaties van de aanbesteding van Brussel Mobiliteit met betrekking tot het beheer van dit type concessies.

Gewestelijk tractienet spoor en stationsnet

In het kader van zijn proactieve aanpak heeft BRUGEL op eigen initiatief adviezen gegeven ter bevordering van de invoering van een wettelijk kader betreffende de creatie van nieuwe netten: het gewestelijk tractienet spoor voor de MIVB en het stationsnet voor de NMBS. Deze voorstellen hebben tot doel de regularisatie van extreem specifieke situaties zoals de voeding van de concessies in de stations of andere sectoren via het elektriciteitsnet van de MIVB (andere operatoren, elektrische bussen ...). De wijziging van de elektriciteitsordonnantie die momenteel wordt voorbereid, heeft rekening gehouden met deze adviezen.

Openbare verlichting

In 2017 is BRUGEL in het kader van de analyse van het programma van de openbarediensttopdracht overgegaan tot een analyse van het openbare verlichtingsnet van SIBELGA. Uit deze analyse blijkt dat het beleid voor de vervanging van de verlichtingspalen de energie-efficiëntie van het park heeft verbeterd. De positieve effecten van dit vervangingsbeleid zijn merkbaar in de follow-up van het verbruik van de installaties.

SIBELGA had zijn twijfels over de maturiteit van de ledtechnologie voor openbare verlichting, maar aangezien deze technologie de komende jaren waarschijnlijk onvermijdelijk wordt, heeft BRUGEL aan SIBELGA gevraagd om meer vergelijkende technische tests uit te voeren, aangezien daar enige vertraging was vastgesteld.

2. Toezicht op de markt van de levering van elektriciteit en gas

Volgens het Brusselse wettelijke kader moeten energieleveranciers over een vergunning beschikken om elektriciteit of gas te kunnen verkopen op het grondgebied van het Gewest. De dienst heeft als opdracht de vergunningsaanvragen die ze ontvangt te analyseren en er een advies over te geven, en op basis van dit advies zal de minister bevoegd voor energie beslissen om deze vergunningen al dan niet toe te kennen. BRUGEL geeft op zijn website een bijgewerkte lijst van de houders van een leveringsvergunning in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. BRUGEL publiceert daarnaast de maandelijkse, driemaandelijkse en jaarlijkse statistieken om alle spelers te informeren over de staat van de energiemarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Een markt op weg naar consolidatie

Wat de leveringsvergunningen betreft, heeft BRUGEL in 2017 een vergunningsaanvraag voor gas en elektriciteit ontvangen van één speler (ELINDUS). Ter vergelijking, in 2016 waren er drie aanvragen en in 2015 twee.

In 2017 was er ook de overname van ENI GAZ & POWER door ENECO BELGIE en de oprichting van een nieuwe entiteit, ENECO BELGIUM, aan wie alle rechten en plichten in verband met de vergunningen van ENECO BELGIE werden overgedragen. Ter herinnering, in 2016 was er de overname van 100% van LAMPIRIS door de groep TOTAL. Daarnaast waren er toen ook de fusie door overname van ELECTRABEL CUSTOMER SOLUTIONS door ELECTRABEL en de invoer van de handelsnaam ENGIE voor alle activiteiten.

Net zoals in 2016 waren er in 2017 acht leveranciers actief in het huishoudelijke segment. Bovendien stelde BRUGEL in dit segment een vermindering van het aantal switches (klanten die van leverancier veranderen) van 12% vast – de eerste daling in vijf jaar. Het aantal klanten dat van leverancier veranderde, is echter nog altijd hoger dan in 2013, 2014 en 2015. Deze daling zou kunnen worden verklaard door het feit dat de leveranciers minder interessante aanbiedingen doen dan de voorgaande jaren. In het professionele segment blijft het aantal veranderingen van leverancier stijgen, met voor elektriciteit zelfs een toename van 23% in 2017 ten opzichte van het jaar daarvoor.

Het aantal passieve klanten, dat wil zeggen klanten die sinds de liberalisatie van de markt geen enkele actie hebben ondernomen om een leverancier te kiezen, bedroeg eind 2017 12,98% (tegenover 14,38% eind 2016) voor elektriciteit en 11,15% (tegenover 12,36% eind 2016) voor gas.

IT-ondersteuning

In 2017 heeft de dienst gewerkt aan een betere rapportering van de marktgegevens. BRUGEL wilde langs de ene kant deelnemen aan het Open Data-project van het Gewest (een project met tot doel zo veel mogelijk gegevens ter beschikking te stellen van het brede publiek), en anderzijds de frequentie van de publicatie van zijn gegevens opvoeren om de markt sneller te informeren. Het resultaat, dat sinds eind 2017 beschikbaar is op de website van BRUGEL en tevens op de Open Data-portaalsite van het Gewest, betreft momenteel gegevens die zich hoofdzakelijk richten op de markt (marktaandeel, switch-cijfers) en op het sociale aspect.

Evolutie van de markt: huishoudelijke sector

Gezien het aantal actieve leveranciers in het huishoudelijke segment (8, waarvan er 4 weinig dynamisch zijn) en de aanzienlijke daling van het aantal veranderingen van leverancier in 2017, zal BRUGEL deze indicatoren aandachtig volgen en, indien deze trend aanhoudt, hier nuttige lessen uit trekken om de werking van de markt in dit segment te verbeteren.

Een nieuwe tool voor de follow-up van de markt

BRUGEL heeft in 2017 een nieuwe interactieve tool geïmplementeerd voor het beheer van de marktgegevens. De statistische rapporten zullen vaker worden gepubliceerd en zullen worden gedeeld met het gewestelijke Open Data-platform.

Clearinghouse ATRIAS

Gezien de ontwikkelingen van een sector in volle verandering, zal de situatie op de Belgische energiemarkt evolueren van gedecentraliseerde clearinghouses naar één centraal clearinghouse. De lancering van dit platform was oorspronkelijk gepland voor januari 2018 maar werd in 2017 uitgesteld naar 2020. Volgens BRUGEL heeft dit herhaalde uitstel aanzienlijke financiële en organisatorische gevolgen voor alle partijen.

In 2017 heeft het platform een beroep gedaan op een nieuw team van IT-ontwikkelaars en een externe auditor om het probleem op te lossen. BRUGEL heeft akte genomen van deze beslissing en de verschillende spelers opgeroepen om zich elk van hun kant formeel te engageren voor de nieuwe datum voor de lancering van dit clearinghouse. BRUGEL ziet aandachtig toe op de goede werking van dit project, want verdere problemen zouden zeer grote risico's kunnen inhouden voor het energetische en financiële evenwicht van het land en voor de belangen van de consument.

3. Implementatie van de flexibiliteitsmarkt

Op een leveringsmarkt koopt (of verkoopt) de klant van (of aan) een leverancier de energie die hij gaat verbruiken (of produceren). Op de flexibiliteitsmarkt verkoopt de klant aan deze leverancier (of aan een andere commerciële speler) flexibiliteit, dat wil zeggen de mogelijkheid om zijn verbruik (of productie) te moduleren al naargelang van de externe prijssignalen. Deze flexibiliteit wordt voornamelijk

door ELIA gekocht om het evenwicht in zijn net te bewaren, en door de BRP's (Balance Responsible Parties of evenwichtsverantwoordelijken) voor het evenwicht van hun energieportefeuilles. In 2017 heeft BRUGEL een eerste advies verstrekt waarin het met name pleit voor de invoering van een leveringsvergunning voor flexibiliteitsdiensten en het bepalen van de taken en verantwoordelijkheden van elke speler.

Bescherming van de consument

BRUGEL heeft zich ook willen positioneren op het vlak van de bescherming van de consument, zowel voor klanten die flexibiliteit bieden als voor klanten die dat niet kunnen. Bepaalde consumenten zouden immers de negatieve impact van deze nieuwe flexibiliteitsmarkt kunnen ondervinden als ze er geen toegang toe hebben. BRUGEL zal er dus aandachtig op toezien dat er niet-discriminerende netwerken worden geïmplementeerd.

4. Watersector

Naast de nieuwe opdracht voor de controle van de waterprijs kreeg BRUGEL ook een opdracht voor de controle van de algemene verkoopvoorwaarden toegewezen. Om deze nieuwe taken te kunnen vervullen, heeft de dienst een nieuwe adviseur gespecialiseerd in de watersector aangeworven. De versterkte dienst heeft in 2017 een vergelijkende studie uitgevoerd over de gebruikte prestatie-indicatoren in de voornaamste Europese en Belgische steden en overweegt om in samenwerking met verschillende operatoren een studie uit te voeren over de werking van de sector en zijn uitdagingen.

6 Juridische zaken

*Een multisectorale
advies- en
ondersteuningsopdracht!*

Karine Sargsyan,
verantwoordelijke van de juridische
dienst bij BRUGEL.

Bekijk de
video online

In 2017 speelde de juridische dienst opnieuw een belangrijke rol bij BRUGEL, zowel wat zijn specifieke opdrachten betreft als voor zijn meer transversale opdrachten ter ondersteuning van de andere diensten en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

Adviesopdracht aan de regering

Tijdens het boekjaar 2016 had BRUGEL een algemene adviesopdracht bij de regering betreffende de implementatie van een wettelijk kader dat de goede werking van de energiemarkt moest bevorderen. Eind 2016 had de juridische dienst een nota voltooid met de essentiële punten die de ontwerpen van nieuwe ordonnanties moeten behandelen. In 2017 vormde het ordonnantieontwerp het voorwerp van debatten in de regering, en de tekst zal in de loop van 2018 ter stemming worden voorgelegd. Daarnaast heeft BRUGEL voorstellen voor verbetering en wijzigingen gedaan voor bepaalde artikelen van het besluit betreffende groene stroom.

In 2017 werd ook hard gewerkt aan de revisie van de Brusselse technische reglementen voor de toegang tot de elektriciteits- en gasnetten. Bedoeling was de evolutie van de technische regels mogelijk te maken in overeenstemming met de nieuwe energiemarkt.

Noodleverancier

De procedure van noodleverancier is een voorziening die door de sector is ingevoerd om de eventuele faling van een leverancier op te vangen. Sinds de vrijmaking van de

energiemarkt kunnen leveranciers effectief failliet gaan, waarna het voor hen onmogelijk zou zijn energie te leveren aan hun klanten. Als Brusselse regulator is BRUGEL gehouden een noodvoorziening voor te stellen in het geval van faling. In 2016 werkten alle regulatoren van het land samen om een vervangingssysteem op nationaal niveau in te voeren. In 2017 heeft BRUGEL samen met de andere regulatoren een gemeenschappelijk ontwerp van advies voorgesteld aan de wetgever.

Huishoudelijk reglement

In 2017 was de juridische dienst belast met de voltooiing van de tekst voor het huishoudelijk reglement van BRUGEL. In het kader van dit dossier heeft de dienst de werkingsregels van het instituut grondig herzien, met onder meer de opname van de regels inzake vertrouwelijkheid, goed bestuur en belangenconflicten voor het personeel. BRUGEL beschikt zo over een modern en efficiënt huishoudelijk reglement.

Winter Package

In 2016 werkte de Europese Commissie aan de invoering van een nieuwe regelgeving betreffende de toekomstige energiemarkt. Deze denkoefening werd eind 2016 geconcretiseerd in wetteksten die de naam "Winter Package" kregen. In 2017 heeft de juridische dienst van BRUGEL met veel aandacht de invoering van de richtlijnen gevolgd om zijn toekomstige beslissingen of acties af te stemmen op de nieuwe Europese lijn.

Ondersteunende opdracht voor andere diensten

Naast deze operationele steun heeft de juridische dienst van BRUGEL in 2017 ook zijn samenwerking met de andere interne diensten van BRUGEL versterkt. Op het vlak van de tariefbevoegdheid heeft de juridische dienst bijvoorbeeld werk gemaakt van de bepaling van de richtlijnen van de volgende tariefperiode voor de gas- en elektriciteitsmarkt. In dit dossier heeft de dienst onder meer de wettelijkheid van de genomen beslissingen gecontroleerd, de algemene visie geïntegreerd en de juridische haalbaarheid verzekerd. In het domein van de hernieuwbare energie en groene stroom heeft de juridische dienst een gedetailleerd advies voorgesteld over het nieuwe besluit betreffende groene stroom. In het dossier van de omschakeling van arm gas naar rijk gas heeft de juridische dienst een zeer specifieke analyse uitgevoerd in opdracht van de dienst Markt en Netten om de juridische haalbaarheid van de voorgestelde oplossingen te controleren. Voor de Geschillendienst ten slotte heeft de juridische dienst het ontwerp voltooid van het protocolakkoord met de federale ombudsmannen om nieuwe samenwerkingsmodaliteiten te definiëren tussen de Geschillendienst en de ombudsdienst.

Waterordonnantie

In 2016 speelde de juridische dienst een actieve rol in de voorbereiding van het nieuwe wettelijke kader om BRUGEL zijn nieuwe bevoegdheid voor de controle van de waterprijs toe te vertrouwen, met name wat de revisie van de waterordonnantie betreft. In het kader van deze ordonnantie, die in 2017 werd opgesteld en begin 2018 door het parlement werd goedgekeurd, heeft BRUGEL drie verschillende opdrachten gekregen: de controle van de waterprijs, de goedkeuring van

Richtlijnen

Op het vlak van de tariefbevoegdheid heeft de juridische dienst werk gemaakt van de bepaling van de richtlijnen van de volgende tariefperiode voor de markt van gas en elektriciteit. In dit dossier heeft de dienst onder meer de wettelijkheid van de genomen beslissingen gecontroleerd, de algemene visie geïntegreerd en de juridische haalbaarheid verzekerd.

de algemene verkoopvoorwaarden en de invoering van een gewestelijke bemiddelingsdienst.

Voor de verkoopwaarden, die niet veranderd zijn sinds 1994, belooft dit een lange, complexe klus te worden. De juridische dienst zal de komende maanden al zijn expertise ter beschikking stellen om de goedkeuringsmodaliteiten voor deze laatste te bepalen. Wat de creatie van een gewestelijke bemiddelingsdienst voor water betreft, deze zal vanaf 2020 bij BRUGEL worden opgericht. De juridische dienst zal nadenken over de praktische modaliteiten van de uitvoering om de goede werking ervan te garanderen.

Om de uitvoerbaarheid van deze opdrachten te verzekeren en de verschillende betrokken diensten bij BRUGEL te ondersteunen, heeft de juridische dienst gedurende heel 2017 nauw samengewerkt met het kabinet en de verschillende spelers in de sector.

Huishoudelijk reglement

In 2017 was de juridische dienst belast met de voltooiing van de tekst voor het huishoudelijk reglement. BRUGEL beschikt zo over een modern en efficiënt huishoudelijk reglement.